

POSTANOWIENIE

26 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

na posiedzeniu niejawnym 26 października 2023 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa A. K.
przeciwko Spółdzielni [...] w M.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej A. K.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
z 29 grudnia 2022 r., I ACa 486/20,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Poznaniu na rzecz adw. M.G. wynagrodzenie w kwocie 2700 (dwa tysiące siedemset) zł - podwyższone o stawkę podatku od towarów i usług - tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powódce w postępowaniu kasacyjnym;**
- 3) nie obciąża powódki kosztami postępowania kasacyjnego.**

[PG]

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 29 grudnia 2021 r. (sygn. akt I ACa 486/20) pełnomocnik powódki A.K. oparł wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przesłankach określonych przez art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., podnosząc, że rekomendowana Sądowi Najwyższemu skarga zasługuje na przyjęcie do rozpoznania w uwagi na fakt, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, dotychczas nierozstrzygnięte w orzecznictwie, „co potwierdzają kontrowersje w wyrokach obu instancji zapadłych tylko w tej sprawie”. Nadto stwierdził, że zachodzi również potrzeba wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości, przy czym nie sprecyzował konkretnie, które przepisy wymagają interpretacji Sądu Najwyższego.

Wniosek skarżącej o przyjęcie jej skargi kasacyjnej do rozpoznania nie odniósł skutku. Odnosząc się do pierwszej z powołanych przez skarżącą przesłanek przedsądu należy stwierdzić, że zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Zagadnienie to musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem ściśle jurydycznym, tj. dającym się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany

od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, BSN IC z 2009 r., nr 4, s. 48). Chodzi przy tym o zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji, a jego rozstrzygnięcie będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Z tej przyczyny przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga wykazania przez skarżącego, że w sprawie występuje zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Tych wymogów skarżąca nie wypełniła w żaden sposób. Wprawdzie zaprezentowała w skardze osobną jednostkę redakcyjną zatytułowaną „Uzasadnienie zasadności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania”, to jednak z „uzasadnienia” tego nie wynika jakakolwiek próba konkretyzacji przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Skarżąca nie sformułowała nawet „istotnego zagadnienia prawnego” poprzestając na zwięzłym streszczeniu dotychczasowego postępowania w sprawie. W dalszej kolejności należy zauważyć, że skarżąca nie wykazała również przesłanki określonej przez art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na potrzebę wykładni przepisów prawa wymaga od skarżącego określenia, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności w orzecznictwie sądów (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN z 2002 r., nr 7, s. 10). Ponadto konieczne jest opisanie tych wątpliwości lub rozbieżności, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 3 listopada 2003 r., II UK 184/03, niepubl., z 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, niepubl. i z 17 grudnia 2007 r., I PK 233/07, niepubl.). Tych wymagań nie spełniło zamieszczone w skardze kasacyjnej powódki „Uzasadnienie zasadności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania”. Skarżąca wprawdzie wskazała ubocznie na wybrane przepisy Ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych, nie precyzując,

że wymagają one wykładni Sądu Najwyższego, a tym samym wypełniają przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

W rezultacie mając na względzie wszystkie powyższe uwagi, należało przyjąć, że skarga kasacyjna powódki nie kwalifikowała się do przyjęcia przez Sąd Najwyższy.

Wskazać należy, że nie zachodzi również nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę – w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O przyznaniu od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Poznaniu na rzecz adw. M.G. wynagrodzenia tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu - podwyższonego o stawkę podatku od towarów i usług - na stosowny wniosek, Sąd Najwyższy orzekł na podstawie § 2 w zw. z § 16 ust. 4 pkt 2, § 8 pkt 6 oraz § 4 ust. 1 - 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 18 ze zm.) oraz przy uwzględnieniu stawki określonej przepisami § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.) stosowanymi przez analogię w związku z orzeczeniami Trybunału Konstytucyjnego z 23 kwietnia 2020 r., SK 66/19 (OTK-A 2020, poz. 13), z 19 kwietnia 2023 r., SK 85/22 (OTK-A 2023, poz. 41) i z 20 kwietnia 2023 r. SK 53/22 (OTK-A 2023, poz. 49).

Na podstawie art. 102 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i 398²¹ k.p.c. Sąd Najwyższy nie obciąża powódki kosztami postępowania kasacyjnego, uwzględniając jej aktualną trudną sytuację materialną i życiową.

(M.M.)

[a]